

Pisma svakoverstna pređneta molimo na uredničtvu uputiti.
Neplatljena neprimam

God. II. U Kalači

U Četvrtak 9. Studenoga 1871.

Broj 45.

Narodnosti u devetnaestom stoliću.

III.

G. Hohenwart, ministar austrijski kad neustrpljivim nimcem odgovora, koji se ljute što car priznaje česko pravo na koje se svi njegovi pridjaše zakljinjaše — u svoji novina veli; da se stranke time neumiravaju, ako se sve uzkratjiva onima koji sve išču. Ova izreka mnogo mudrosti u sebi zadržaje, bilo bi dakle koristno da je narodni vodje razmatraju, i što u njoj nadju mudrosti po svoje okolnosti podobne to uporabe. Svi oni koji što traže, navadno sve do konca izkupe — što za svoje smatraju i na to se ne obziru, da će se onaj od koga bi tribalo sve to uzeti, u taj način u prosiakе odtirati. I u politici se obistinjava ono: što je po latince na sudskom polju rečeno: da ono pravo koje se po dlaki iztirava, prilazi u granice nepravde. Ovaku težnju kad opaze oni koji valjada tražbene stvari uživaju padaju u bojaznost, da će u slučaju ako popušte i svoje rodjeno izgubiti, zavlada prkos koji uzkrati i ono što bi po razboritosti izdati valjalo.

Prkos radja strasti koje ogorčaju srce i zamrače pamet, pak se zaostavi staza umirenosti, i nastupise put silovanja. A svaka sila na svitu nije drugo već rat, koji je po razlozi i virski i umni samo onda dozvoljen, ako su sva sridstva umna i razumna izcrpljena, ako je ljubav kršćanska izvitrila i njezino mesto mržnja poganska zauzela, koja se neupravlja po zakonu već po sebičnosti. I na polju sudskom uvik je koristnie ako se

stranke nagodbom izmire, nego ako se sudskom izrekom odprave, jel i ova je takodjer jedna sila koja ogorčenost uzbudjiva, budući da po izreki samo jedna strana dobiva, a druga gubi. Ako je to istina na sudištu, još većma se obistinjava u politici, zato po našem mišljenju u toj bi dozvoljeno bilo samo u skrajnoj nuždi silu uporabiti. Pravo dakle ima g. Hohenwart kad veli: da nije pametno onima svašta uzkratit koji sve išču. Mudrost politička to dobro znade: da se u svakoj tražbi mјera s vrhom išče, i to radi toga da se o dogovaranju može silaziti, jel onaj od koga što tražimo strogo biliži stepen na kom smo u tražbi stali, i kad se u razgovoru upušti, čeka da se s otog spuštjamo, jel ako bi opazio da se uzdizat počimamo, u mah bi prikinio razgovor, premda bi scinio, da se s nama pogodit nije moguće.

Al kako triba da oni znaju koji kakvo pravo zadržavaju, da nije razboritost sve onima uzkratit koji sve išču, tako moraju i ovi znati, da nije razboritost sve do konca ono iskati, na što bi po pojmu pravde prirodno ili baš i zakonito pravo imali, jel ako veoma napnemo želje naše, možda će mo kod protivne stranke uzbudit strast, koja će na mesto pravde uložit prkos, pak će mo se morat u rat upustit, koji nezidja već ruši, nepopradja život već smrt, ne razsvitljiva već zamračava, neširi slobodu, već kuje lance zasužnjenja, ričom sila ne miri bratju, već razjidjiva, nepromiče blaženstvo duševno ili materialno već ubija. Dakle i vodje narodni prije nego što svoje želje izraze — triba da ji meću na vagu ne samo pojma pravde prirodne — i uzakonjene, već i

u stalak društveni i politički odnošaja, da se osvidoče: mogul se ove želje tako izpunjavati : da se temeljni položaj političkog života nepomrsi, jer ako narodni vodje to izprid očiuh gubili, i želje svoje tako naprezali budu, da te nebi pristale ni po kakvim načinu u državno zakoniti kalup, onda sigurni mogu biti : da se oni koji vlast posiduju ni u razgovor neće upuštati, i tako će sjedne strane neumirenost, a sdruge nerazboritost, spravlјat uzglanicu samo prkosu, koji će zaprike stavljat na put napridka i razvitka duševna i materialna, pak će biti kod nas od zla gore, i proćemo ko oni koji se na putu sustre, i neće jedan drugom da skrenu već se svadaju, vrime priko nji prilazi, a drugiji obilaze, i bolja mista zauzimaju.

SVITOVANJE PROSTOGA PUKA O PRAVNIM POSLOVIMA

od jednoga pravnika.

(Produženje.)

Više puta se dogadja, kod prostoga puka, osobito pak kod zemljodilaca — naših jednoplemenikah, da otac, ili iz ljubavi očinske, ili iz ma kakoga drugoga uzroka, još za života svoga pridaže sinu svoju kuću, zemlju i sav gazušluk svoj, i sebi priuzdrži i upogodi uživljenje : kruvarenje i ruvarenje i u kući pribivanje. Već i dio ovaki, od svoji roditeljih pomilovanih sinova, po iskustvu svakidašnjem bivaju nezahalni, i nemilom plaćaju za draga. Zato svitujemo dotične roditelje, da u slučaju ovakih namirah, neupogode sebi samo uživljenje, već neka ujedno naznače u pismu cinu istog uživljenja u novcu, i istu svotu — summu — novacah, neka kao dug dаду у gruntnici (grudbuku) uknjižiti — intabulirati na ono isto dobro — što svojevoljno sinu ili sinovama pridaju ; i ujedno neka pogode : da im je slobodno, povolji ili sa sinom u kući ostati, ili iz kuće otići, i zaštivati da im sin pogodjene novce, u ime uživljenja, od godine do godine, točno i redovno plaća. Ovim bi se načinom, oprostili one tužne nevolje, da sina, u slučaju ako nebi htio ili mogao pogodbi zadosta učiniti — putom sudskim parnicom traže. Neka — naprimer — učine i naprave slideće pismo ili namiru :

U g o v o r .

Što je medju doli potpisanim Markom Šarčevićem, i Sinom mu Matom današnji dan, pod slidećim uslovima utvrđen.

1. Marko Šarčević kao otac pridaže imenovatom sinu svom Mati kuću, što je u 285.-oj gruntnoj ili zemljistnoj knjigi pod 5634.-im, i 50 jutara 350□ hвати земље salaške, na verušiću, — što je u istoj gruntnoj knjigi pod 10272.-im broju popisnim na njegovo ime uvedeno — sa punim pravom vlastitosti i odmahšnjeg uživanja, i dozvoljava, da on ovo pravo svoje odmah i u gruntnicu uknjižiti može.

2. Šarčević Mate kao sin, obvezuje se, u to ime oca svog, sa nužnom rahnom, stanom i odićom do smrti održavat, i njemu kao i dosada, svako sinovnje štovanje odavat. Ako se pak oca svom, ma kad svidilo bude, zajedničko gazdovanje i pribivanje napustit, u tom slučaju, dužan će bit njemu godišnje — dok živi — u ime izdružanja 500 frti aust. vrid. u četvrtgodišnjim pridhodnim

dilovima, to jest prvog dana svake četvrti (frtalja) 125 frti plaćat; osim toga priko godine 19 mirova žita, 5 mirova ječma, dvoja kola slame i jedno ugojeno svinje dvi maže teško izdavat, ili pak novčanu vrednost ovih pristojbinah sa 150 frti izplaćat; ako se ovih obvezanosti nebi strogo pridržavao, podlaže se najkraćem postupku ma kog od oca mu slobodno izabranog ustmenog suda.

3. Troškove oko pripisa i novčice podnosi jedino sin Mato Šarčević.

U . . . . 25.-og Listopada 1871. godine.

Prid nam i : + Marko Šarčević.

Pajo Kuntić. Mate Šarčević.

Ilija Vidaković Mukić. Joso Milodanović potpisac imena.

Ovo je kratko pismo i ugovor; ne triba ni riči dodati, netriča mlogo za njeg plaćati, jer za jedan četvrt sahta — ko pisati zna — možega od riči spisati, — ipak sve je u njemu, što i očeva i sinovljeva prava osigurava.

(Slidi.)

KUĆNI POSLOVI.

Sa Šumbregom, na sisvete. — Hvala Bogu! davno željeno preustrojstvo baranjske županije odpočelo se koncem prošloga mjeseca popuniti će se stolice novimi zastupnicima, koji će opet koju desetinu godinah oriti glasom po županijskoj sgradbi u Pečuhu.

Podžupan I. raspisao je nedavno mista birališta i broj birat se imajućih članovah; — rszpisao, dobro pamtitte! proglaš „za sve občine izključivo magjarskim jezikom,“ i raztudio ga kroz podredjene političke si vlasti u sva trgovista i sela ove županije. Jedan otisak dopao je i obštinu Žumberačku; on je prilepljen na tabuli selske pisarne, i iž njega doznajem : da će se izbornici na misticih birališnih za svu županiju u razne dneve sastajati t. m. studenoga.

Mohač bira 6. zastupnikah ; Sečuj 4., Hidaš 4. i.t.d. — a Žumberak, Božok, Vemend, Sibinj, Feked, Garčin (a dje je Duboka?) biraju šest izaslanikah, koji će s kurilskih stolicah županijskih podizati glasove za našu sudbinu. Misto izbora biti će 15. studenoga prije podne Božok. Za ljubav naše slavenske obće stvari u Baranji molim Srbe, Hrvate i Šokce okružja mohačkoga, da se svestrano priprave za izbor ovoga dana! Gledajmo svakim mogućim načinom da naših stolicah u županijskoj sgradbi svete narodnosti, koje nas idu po Bogu i pravu, nezauzmu drugi, van ljudi našega slavenskoga roda i krvi podpuno izobraženi. — Mohač i Sečuj, nedajmo se, neće nas izneviriti, — nu i u Božoku, tomu morju nemštine, treba da zauzmeno častno misto svoje. Žumberak, Vemend i Garčin, di još obilno stanuje srbadija i šokadija, nesmju da proigraju ridku i tim važniju prigodu toga dana. Jer smo na žalost izkusili tja od g. 1861. da u velikih i malih županijskih skupština ni živa duša nije podigla glasa u obranu naših svetinja! To je žalostno i neoprostivo! premda je. 1868. proglašena javno peštanskim saborom zaključena, a ustavnim kraljem potvrđena ravnopravnost i narodnostih u Ugarskoj.

Oslanjanjući se dakle na oyaj sveti, krunom priznani, zakon : Srblji, Hrvati i Šokci baranjske županije kojiste birali saborskog zastupnika 15. studenoga imate u ime mohačkoga sreza sveto pravo glasa. Složite se dakle u odlučnih i značajnih ljudih i birajte je svom odvažnostju, da vas kroz godine savjestno zastupaju u posvećenih zidinah županijskih !

Ta u stalno doba, povist bi znala pripovjediti, da se je često putah o same slavenske grudi krhalo dušmansko ubojito oružje napereno u srce cilokupne Ugarske.

Županjske su skupštine stupovi državne sgrade sabornice. Oni su bedemi cilovita ustava; tumač narodnih želja. Na nje se ima osvrati vlada, ko kormilar u mirno i burno doba na brodski kompas. — U njih dakle sve dotične narodnosti da su pravedno zastupane mora biti ponajveća briga svakoga državljanina i seljanina!

Gledajte, seljaci! kolika vam je vlast i zadaća podiljena zakonom pri izboru, kakav imate vršiti 15. studenoga o. g. u susjednom eto selu Božoku! Poletite dakle na biralište i pokažite da ste unuci vridnih Slavianah.

Ej narode moj! di je tvoje prosvite hram?

U njeg jur svi puci hrle
Častno mjesto da osvoje,
Svi se tamo bratski grle
Izgledajuć sinke svoje;
Al ih neima, — neima, jao!
Duboko si rode pao!

Za Ogulince i nedužne krivece i molimo i suze rođimo, a k Vam se, slavni uredniče! prosbom utičemo, da budete oprezniji i prama Hrvatom pravedniji, pa kad u 42. broju ovih novinah na str. 254. velite: da Hrvati nemaju pravo, kad misle, da su Magjari taj nepromišljeni ustank pobudili, onda i tu dokazanu istinu dodajte: da magjarsko novinstvo radi tog ustanka nepravedno napada i bezobrazno žigoše ponosu narodnu stranku u Krešimirovoj državi! Svakomu bratu pravednu platu!*)

Završujem ovaj dopis još tim da i baranjska županija po svoj prilici ima 36. haračljah eksekventah i razasla ih u sve kraje posidstva svoga.

Berba je prosla; vino je i vrstnoćom i kolikoćom platilo bolje nego lani. Novih 30 milijunah državna duga nas žulje, a Hrvate očajavaju. Bog dao: po utočištu Svih Svetih nebili na kratko sapeti! Blaž.

Pesta. Koje malo samo uvršćen u tajnu one teškoće, sa kojom se sudarile naše mile novine o pokretu svom, taj se ni najmanje neće čudit ovim životarenju, kojim naše novine tako reći oddana do dana žive.

Triba samo promislit vreme u kojem se rodile. Priprike, koje se izpričavale i danas izpričavaju. Žertve, koje smo žrtvovali i kojećemo žrtvovati do poslidnjeg pridplatnika.

Ako pisac redakah i nije od sriće upućen bio, da zauzima mesto medju mnogih onima, koji su od svojih zaštenjenih novčićah dikoji na ovaj vikovičiti pokret žrtvovali, ipak laska sebi, da je o pokretu ovi novina što truda položio.

Misliće tko, da nagrade ištem za slabe zasluge. Ne. Nipošto. Najveću nagradu nalazim u koristi, kojom se putem ovi novina naš rod koristi.

Ištem samo malo mista u ovom listu da svoje mne- nje razložim.

Blaga duša Urednika i Vlastnika ovog lista uzrok je, što smo zlatvore napuštali da nas rogovi bodo, koje smo u snagi polomiti. Urednik je doktor, nožem u ruci da izsica zlodjedne rane sa tila kojeg propašću prite.

Više puta rane su na takoj osobi, koje propast povlači sobom u pogibelj cilu obitelj. Naše rane veću pogibelj nose, naše su rane na narodnom tihu, koje ne bajat, nego išic triba da sačuvamo narod.

*) Pravo imate — to jo i nas u oko ubolo. Ured.

Stanimo na stol, na stol, sa kojeg ne samo blagim nego i oštrim glasom očitujmo slovo, koje da cinu prialj, slovo kojeg da se štrepe zlotvori.

— Osićamo one sile koje posidujemo. — Očitujmo čistim glasom: mi želimo bunjevc i ništa više biti. Bunjevac neće biti domovini izdaica — jel je pošten. — Neće napadat nijednog sugradjana — jel je blag.

Šta nas dakle veže da mu označimo stazu kojom da idje? Šta nas veže da mu obiližimo zlotvore koji ga označenom stazom ići priče.

Učimo ga da od kolivke pa do groba bunjevac bude.

Kažimo svakom očito. Mi Subaticu kanimo opet bunjevačkom učinit, kakva je vaiek bila magjarskog srca od postanka al ne jezika.

Kažimo svakom bunjevcu: Vaša dica u magjarskom „kišdedovu“ učuse od kolivke svoj jezik rugat i zaboravljat.

Kažimo svakom bunjevcu: Subatica ima 40 pučki škula na bunjevačkom trošku uzdignute — al nigdi glasa našeg mila jezika.

Da je zapitat od Arpada pa do Košutha svakog magjara, svaki bi magjar kazo nije pravo. Al ima renegata (pomagjareni bunjevaca) kojimaje pravo.

Mi sve ovo znamo, znamo i šutimo. Mi, kojise nazivamo priatelj naroda!

O ne! mi nismo priatelji, mi smo Jude naroda?

Mi tajimo imena ubiočah naroda našeg, mi jim vreme dajemo, da se odmore da dalje čelate.

To nećemo činit. Pokazaćemo jim imena u skupa, pojedinice. Neka vidi i obilazi narod svoje zlotvore.*)

Zvonimir.

R A Z N E V I S T I.

— 30. List. interpelirao je Tisza ministra predsjednika, premda se u Austrijske poslove umišao, i tamošnjim vrata otvorio — da dojdūcom prilikom, i oni to isto čine s ugarskom, toga pita Šta misli: nijeli personalna unia, t. j. kopča Ugarske i Austrie u jedinoj kraljevskoj osobi, već nuždnom postala!

— Andrašya je sa svojom politikom izazvo sve Slavene proti Magjara, ljubopitno izčekivamo opravdanje takog vladanja u saboru.

— Toliko su se ljudi o miru razgovarali — da su proiznašli: da sve mladiće valja u vojnike obući, ko će vršiti stotinu kućanski poslova to je deveta briga. Car nimački skoro reče: da mu srce za miron gine, pakće zato 40 hiljada miliuna francuski novaca u gvozdene sanduke zatvorit — da može svaki čas rat voditi. A Ruski Car veli: da će sve donle mirovat, dok broj svoji vojnika ne neneži do dva i pol miliuna. Mal ako se ovo neće prije izvesti nego da se ono 37 hiljada Svećenikah u bolje stanje položi, koji u plebaniam gore žive no gospodski lakaji — a oni su pozvani — da puk uče, dočim nisu kadri knjigu sebi nabaviti. No i turski Car nebi Mario da ga u miru ostave. Zato i ono obećaje što neima, takvima koji ga napadaju, veli: da će utrnit žedj zlata i srebra u svojih činovnicih velikih i malih, pak će se dilit pravo jednako turčinu i gaurinu — nov vezir ulio je strah u silnu četu činovnikah, kad se popritio, da će jim pogledat u džepove, valjada da boljma svoje napuni, i umrolog Aaliju su od te strane hvalili, pak se sad iznašlo:

*) O tih načelih i mi će mo koju reći kasnije — no rado bi imali da još i drugi suradnici svoje mišnje izjavje. Ured.

da je vojska u Syriu zato slana, da se varke u blagajni državnoj počinjene zabašure, i u novom Veziru turska krv vrije, no ako bi se on baš narodnom nagonu i iznevirio — teško će dugo službovati, jerbo će ga pčeles iz porte izgoniti, ta nesričnik pružio je ruku u košnicu sraljsku, želeć odkinut koji sat meda, na kojem se carske bule nasladjivaju. No i Francusem je već dodijalo ratovanje, Parižani su poslušali Gambettu, i priznali: da varoški poglavari nisu pozvani, da se politikom, već s varoškim poslovi zabavljaju i pokleme su uvidili, da djavo u mraku sije kukolj — odljučili su škule sporit — u te dicu i silom tirat, pak im bezplatno nauk dilit, no i to su uvidili: da ko Boga nepoštujte, taj se neboji čovika, zato se nežure ko nimci i nikoji magjari da viro — nauk iz škole izključuju.

— Hier izjavlja da će republiku neodkrnjenu sačuvati.

— Gambetta se očituje prijateljem slavenah, Bog bi dao da mu podje za rukom, povisiti ugled koga su poljaci u komunskim ratu pogazili.

— Rusovraca nimcem zajam, pak u Estlandu i Lislangu proturiya jezik ruski medju ondašnjih nimeh, knjige crkvene dvojezično štampa — i u obćinah virnim poklanja.

— U Persiji izminjiva se glad s kugom, — a za obima idju robne pustajce i razbojnici — kako je tamo tuga i nevolja zavlada, to žalosna prilika varosi Mešed pokazuje. Tuje bilo 120 hiljada stanovnika — od ovih je gladjom ili bolestju umoreno 80 hiljada, 20 hiljada ih izbiglo, a ostale su odivijačeli Afgani i Turkomani — kano vuci napali i u sužanstvo odtirali.

— Russka Vlađa valjada kani viru katoličku u sibirii širit, jerbo blizu Irkutska u selu Ika ima 170 izagnani kotolički popovah, to su poljaci, i Litvanci, zabranjeno im je Svećenske čine vršiti, ili se sa stanovnicima upoznati, tuga, očajnost ji mori; malo je bolje i onima koji nisu zarobljeni, jel svaki čin svećenski tako samo mogu obavljati, akoji ovlasti ruski ravnatelj, on i pridike prije proštie.

— Russka sigurnost. Grčke novine pišu, da su u okolišu grada Bon priko jedne godine ukrali više od 15,475 ovaca 799 konjah, magaradih, i devah, i 1540 pari volovah i. t. d.

— Pest Loid. Gr. Beust odlazi sa zajedničkog ministarstva, i to zauzima gr. Andrašya.

PRIMJETBE UREDNIČKE.

U 44. br. našeg Lista priobéena su dva pisma jedno od Starog Bunjevca a drugo od Katjmarca, gledate ovi smo imali naše opazke, al pokleme su ove slučajno izostale prinudjeni smo ovde ji navesti. Lipo pero g. Starog Bunjevca kitili dići naš Listak, molimo ga dakle da to ne treba o smišno lice toga Diogenesa koji svoje „Karrikature“ u „Bačkai Hiradovu“ razastire; jel ako bi njegova publika takva bila: da u njima nasladjenje nalazi, to bi nama žao bilo, al joj ukus nezavidimo, i pokleme smo kršćani, zato uz svu mržnju koju taj čudnovati Diogenes po svojih truljah prama nas razastire, ako bi ga slučajno čovičja sudbina snašla, neželimo mu da se pokara, već da se spasi neka mu dakle mesto pakla, samo purgatorium ostaje naminjen. A premda je ono što je pravo i Bogu draga, to mi nemožemo odobravat ono što je u Vašem pismu pod četvrtom trozvezdom u skrajnih redcih o ta-

mošnji učiteljih u obće biliženo, to neka bude kao nerezeno; od naše strane čast i poštenje učiteljem radi njihove znamenite i tegotne zvanje.

Dalje mi nedvojimo da se onaj stari učitelj u K. mogo uvridjen naći po opazki g. podjašprišta, kojuje on umetnuti valjada umoran bio, al pokleme toga gospodina lično poznajemo, to uvjeravamo g. učitelja: da nije namiravao njega vridjati, premda znamo: da on svagli diže i brani ugled i poštenje učiteljsko. Naredbe ministerialske glede izpita učiteljskog nisu bile razumljive, kako to svidoči i poslidnja okružnica nadbiskupska, poznajemo takodjer sposobnosti toga učitelja, i želili bi, da ji i drugi učitelji posiduju, koji su u bunjevački školah namistjeni, nedvojimo dakle, da će željenu potvrdu lako dostići ako g. podjašprišta zamoli: da izvoli njegove Dokaznice crkveno školskoj oblasti podastrti.

TRGOVINA I OBRTNOST.

Cinjenik peštanski 4-og Studena. Prodaja vele da je prijaznia bila za kupovce ovdašnje i strane. Sbog stiskanja novea, kažu da je pogodjena vuna strogonskog nadbiskupa po 115 fr. i 1 dukat, a kaptulska 110 fr. i 1 dukat, Grofice Battyanyi u Doki 153 fr., a u Sv.-Miklošu 143 fr., Gr. Julia Szapáry 112 fr. Hranjenici 250—450 fn. iz Magjarske i Srbije 28—29½ n., za iznos 29½—30 n. — Mast za studen 32¾ fr., za sad 35 fr. Slanina sjabane 33—34 fr — Varoska dimlj. 35—36 fr. Loj 31—32 fr. — Šljive iz Bosne u arđovu 12¼—12½ fr., prve vrsti 13 fr.; srbske 11¾ fr. u džakovi. — Pekmez Šlav. 12¼—12½ fr. — Grah bio 5½—6 fr. — Sočivo 6—8 frt. — Grašak 6—8 fr. džumručka centa, mak modr. 12½—13 fr. — Sinjav 10½—11½ fr. mirov. — Proja 3 fr. 10 n. mir. — Kaša 5¾—6 fr. maž. — Neucinje kože škopćie 2 fr. 80 n. — 3 fr. 20 n. par 2%. — Jagnj. bugarske 102 kom. 75 for. rumun 110 for. Učinj. funtaške 112—114 fr. 40—45 funt. 115—118 fr. maža amer. 108—114 fr. ingl. džm. 100—110 fr. maža. — Kravje 13—14 fnt. 155—164 fr. maž. pitling 6—8 fn. 170—185 fr. crne telecie 210—230 maža. Konj. 125—135 fr.

CINA RANE. Pešta, 4-og Studena. Čisto žito banatsko: 81 fnt. 6 fr. 30—40 nov., 87 fnt. 7 fr. 10—15 n. tisansko, peštansko, stol.-biogr.: 82 fnt. 6 fr. 35—45 n., 87 fnt. 7 fr. 15—20 n.; — bačvansko: 83 fnt. 6 fr. 40—50 nov. 84 fnt. 6 fr. 70—80 nov. — Raž 78—79 fnt. 3 fr. 85—90 nov. — Ječam 68—70 fnt. 2 fr. 60—70 nov. — Zob 45—48 fnt. 1 fr. 95 nov. — 2 fr. — Kukuruz, požunac 80 fnt. 3 fr. 90 n. — 4 fr. 5 n. — Uzimajuć fnt. polag džumr. maže.

Baja, 28-og Listop. Čisto žito: 83 fnt. 5 fr. 80 n. Napolica 78 fnt. 4 fr. 20 n. — Raž 76 fnt. 3 fr. 80 n. — Ječam 66 fnt. 2 fr. 60 n. — Zob 45 fnt. 1 fr. 90 n. — Kukuruz 90 fnt. 3 fr. 40 nov., sve po požunac.

Visina vode dunavske.

Pešta 6-og Studena: 3' 2" nad 0.

Požun 6-og Studena: 2' 3" nad 0.

Poruke uredničtvu

Rim: G. M. Žao nam je što se vaša želja nemože izpuniti, ovo je zlizdna rana, to bi bio pelin a ne melem, molim vas da onaj članic je još jedanput proštite. Po našem mnjenju, tamo se nenalaze one stvari — koje vi tražite, razboritost veli da je nikoj put koristne čituit nego govorit — jerbo ljudi nisu uvik voljni slušati. — Vaškut: G. J. poslušaćemo Vas.